

ETICKÝ KODEX OBČANSKÝCH SPOTŘEBITELSKÝCH ORGANIZACÍ

Vznik Etického kodexu občanských spotřebitelských organizací iniciovalo v roce 2003 několik občanských sdružení spotřebitelů, která se dlouhodobě věnují ochraně práv a oprávněných zájmů spotřebitelů v České republice. Nezávislá sdružení spotřebitelů vyhlásila svůj Etický kodex 19. září 2003 kvůli stále intenzivnější snaze některých komerčních subjektů prosazovat své podnikatelské záměry a zájmy pod nálepkou nezávislých spotřebitelských iniciativ. Signatáři Etického kodexu jsou přesvědčeni, že přijatý dokument napomůže eliminovat tyto snahy. Veřejnost i média získávají díky Etickému kodexu jednoduchou pomůcku, jak si ověřit, zdali spotřebitelská organizace, která je oslovuje, je signatářem Etického kodexu, a deklaruje-li tímto způsobem svou nezávislost na podnikatelských subjektech či politickém vlivu.

Etický kodex občanských spotřebitelských organizací má v současné době tyto signatáře:

- **Centrum spotřebitelsko-podnikatelských vztahů a ochrany spotřebitele:** Ivan Vojtek, cspv@volny.cz
- **Občanské sdružení spotřebitelů TEST:** JUDr. Ida Rozová, test_rozova@mbox.vol.cz
- **Sdružení obrany spotřebitelů České republiky:** Ing. David Šmejkal,
- **Spotřebitelský poradenský a informační servis:** Petr Brynda, brynda@spotrebitel.cz

Zájemci o přistoupení ke kodexu mohou využít kterýkoli z uvedených kontaktů.

Preambule

Úkolem občanských spotřebitelských organizací je ochrana oprávněných zájmů a práv spotřebitelů, které vyplývají ze zákonů i dobrých mravů. Tento etický kodex spojuje občanské spotřebitelské organizace, aby mohly nezávisle, transparentně a odpovědně hájit a prosazovat základní práva spotřebitelů i jejich odpovědnost k udržitelné spotřebě.

Signatáři tohoto etického kodexu za spotřebitele považují každého občana, který při poptávání zboží a služeb nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti.

I. Signatáři etického kodexu

1. Signatářem etického kodexu může být nevládní nezisková organizace, která:
 - a) byla ustavena podle zákona 83/1990 Sb. o sdružování občanů, podle zákona 248/1995

Sb. o obecně prospěšných společnostech nebo podle zákona 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech;

b) má ve stanovách, statutu nebo nadační listině zakotveno naplňování cílů směřujících k ochraně spotřebitelských zájmů;

c) vykonává činnost, zaujímá stanoviska a výlučně jedná ve prospěch spotřebitelů, jejich práv a zájmů;

d) nejedná ve prospěch osobních zájmů představitelů organizace a vyvaruje se finančního či personálního propojení s podnikatelskými subjekty, pokud by mohlo vyvolat konflikt zájmů;

e) nesmí být ve svých aktivitách a jednání ovlivněna přijetím zdrojů, výhod nebo jiných forem pomoci od subjektů, od kterých by hrozil konflikt zájmů;

f) není propojena s žádnou politickou stranou;

g) zveřejňuje svoji Výroční zprávu včetně podrobného přehledu o financování;

h) nesmí šířit reklamu (s výjimkou produktů nabízených touto organizací a dalšími vybranými neziskovými subjekty), která by byla v rozporu s duchem tohoto etického kodexu.

2. Signatář se zavazuje akceptovat šetření Etické rady, včetně kontroly realizovaných aktivit a účetnictví.

3. Signatář může využívat při svých aktivitách údaj o tom, že je signatářem etického kodexu, za podmínky uvedení internetové adresy rejstříku signatářů.

4. Setkání signatářů se konají k uskutečnění voleb členů rady a k případným úpravám tohoto Etického kodexu. O nich může být rozhodnuto souhlasem alespoň 2/3 signatářů.

II. Etická rada

1. Etická rada má při počtu do sedmi signatářských organizací tři členy, při vyšším počtu pět členů. Rozhoduje se na základě většinového principu při účasti alespoň 70 %. Jednání Etické rady jsou otevřená zástupcům signatářských organizací, kteří mají hlas poradní.

2. Členové Etické rady jsou voleni signatářskými organizacemi z řad kandidátů jimi navržených. Volební období je jeden rok. Volby se konají každý rok nebo doplňovací volby dle potřeby v případě abdikace či jiného důvodu pro ukončení činnosti stávajícího člena rady. První etická rada je volena z organizací, které projeví zájem stát se signatáři etického kodexu.

3. Etická rada pověří jednoho svého člena, který bude svolávat a řídit jednání Etické rady. V případě potřeby zorganizuje setkání signatářů.

4. Dohlíží na dodržování pravidel etického kodexu, schvaluje nové signatáře, projednává jejich vyloučení a vede rejstříku signatářů veřejně dostupným způsobem na internetu.

5. V případě prohřešku proti dodržování etického kodexu, o kterém se Etická rada dozví na základě informací od signatáře či třetích osob, iniciuje Etická rada bez zbytečného odkladu řízení o vyloučení z řad signatářů. V jeho rámci projedná se signatářem prohřešek. V případě jeho menší závažnosti poskytne lhůtu v maximální délce tří měsíců ke zjednání nápravy, v případě zásadního provinění rozhodne o vyloučení organizace z řad signatářů.

III. Přihlášení se k etickému kodexu

1. Organizace, která projeví zájem stát se signatářem, zašle Etické radě informace prokazující plnění bodů podle části I. bod 1.

2. Etická rada projedná doručené podklady do tří měsíců od jejich přijetí. V případě potřeby si vyžádá další informace od žadatele včetně šetření odpovídající části I. bod 2.

3. Etická rada následně rozhodne o akceptaci přistoupení k etickému kodexu nebo o neakceptování, a zajistí případnou aktualizaci rejstříků.

V Praze dne 19. září 2003

Signatáři